

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 09.03.2005
KOM(2005) 83 endelig

2002/0047 (COD)

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN
TIL EUROPA-PARLAMENTET**

i henhold til EF-traktatens artikel 251, stk. 2, andet afsnit

vedrørende

**Rådets fælles holdning med henblik på vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets
direktiv om computerimplementerede opfinders patenterbarhed**

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN
TIL EUROPA-PARLAMENTET**

i henhold til EF-traktatens artikel 251, stk. 2, andet afsnit

vedrørende

Rådets fælles holdning med henblik på vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om computerimplementerede opfindelsers patenterbarhed

1- SAGSFORLØB

Forslag sendt til Europa-Parlamentet og Rådet 20. februar 2002
(dok. KOM(2002)[92] endelig – [2002/[0047]COD)¹:

Udtalelse afgivet af Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg²: 19. september 2002

Udtalelse afgivet under Europa-Parlamentets førstebehandling³: 24. september 2002

Fælles holdning vedtaget⁴: 7 marts 2005.

2- FORMÅLET MED KOMMISSIONENS FORSLAG

Formålet med forslaget til direktiv om computerimplementerede opfindelsers patenterbarhed er at harmonisere bestemmelserne i den nationale patentlovgivning om opfindelser, hvis implementering beror på computere. Med dette direktiv vil det overordnede tilsyn med de regler, der skal anvendes af de nationale domstole og patentmyndigheder, som har ansvaret for at vurdere gyldigheden af patenter og applikationer på dette område, blive varetaget af EF-Domstolen. Da mange patenter på dette område meddeles af Den Europæiske Patentmyndighed, kan Administrationsrådet for Den Europæiske Patentorganisation blive opfordret til at overveje en tilpasning af gennemførelsesforskrifterne til den europæiske patentkonvention.

3- BEMÆRKNINGER TIL DEN FÆLLES HOLDNING

3.1 Generelle bemærkninger

Rådet har med kvalificeret flertal vedtaget en fælles holdning, hvori er indarbejdet omkring 25 af de ændringer, som Parlamentet foreslog under førstebehandlingen. Kommissionen har

---

¹ EFT C 151 af 25.6.2002, s. 129, KOM(2002) 92 endelig.

² EUT C 61 af 14.3.2003, s. 154.

³ 11503/03 CODEC 995 PI 70

⁴ indsæt reference

tilkendegivet, at den accepterer den fælles holdning, selv om den på nogle punkter afviger fra Kommissionens oprindelige forslag. Generelt finder Kommissionen, at den fælles holdning udgør et acceptabelt kompromis mellem rettighedshavernes interesser på den ene side og konkurrenternes og forbrugernes (herunder open source-samfundets) interesser på den anden side. Denne balance sikres også gennem de nye krav i artikel 7, i henhold til hvilke Kommissionen skal overvåge computerimplementerede opfinders indvirkning på især små og mellemstore virksomheder og open source-samfundet.

Det er Kommissionens opfattelse, at direktivet fortsat har det hovedformål, der er anført i begrundelsen til Kommissionens forslag, nemlig at harmonisere medlemsstaternes patentlovgivning og afhjælpe retsusikkerheden på dette område. Det er vigtigt at være opmærksom på, at der endnu ikke findes noget fælles lovgivningsinstrument, som vedrører almindelig patentlovgivning, hverken på horisontalt plan eller specifikt på området computerimplementerede opfindelser. Vedtagelsen af dette direktiv vil derfor betyde, at patentlovgivningen på dette område for første gang udtrykkeligt kommer ind under Fællesskabets kompetence.

Hvis der ikke vedtages noget direktiv, vil Fællesskabets institutioner blive afskåret fra at udøve kontrol på dette strategiske område af EU's økonomi, som derved vil forblive et kompetenceområde henhørende udelukkende under de nationale patentmyndigheder og domstole og under Den Europæiske Patentmyndighed i München.

3.1.1 Patentkrav på programprodukter

Selv om Kommissionens forslag ikke udtrykkeligt tillod patentkrav på edb-programmer alene eller på et bæremedium, har Kommissionen accepteret artikel 5, stk. 2, i den fælles holdning, da dette stykke skal forstås som omhandlende **håndhævelsen** af (eksisterende) patentrettigheder og ikke som en udvidelse af **omfanget af patenterbarheden**. Dette fremgår også klart af den udtrykkelige henvisning til artikel 5, stk. 1, jf. nedenfor. For så vidt forholdet mellem artikel 5, stk. 2, og udelukkelsen af edb-programmer som sådan (udtrykkeligt fastsat i artikel 4, stk. 1) kan fortolkes på forskellige måder, er der måske behov for at gøre teksten endnu klarere.

Handlinger vedrørende computerprogrammer alene eller på et bæremedium vil eventuelt kunne gøres til genstand for retsforfølgning for medvirken til patentkrænkelser også uden bestemmelser som dem, der er fastsat i artikel 5, stk. 2. Virkningen af artikel 5, stk. 2, er således at lette håndhævelsen af legitime rettigheder ved at sikre, at sådanne handlinger kan udgøre direkte krænkelser og ikke blot medvirken hertil. Dette er særlig vigtigt i tilfælde af krænkelser på tværs af de nationale grænser, da medlemsstaternes domstole ikke er kompetente i sager om medvirken til krænkelser, der finder sted uden for deres nationale område.

Under alle omstændigheder gøres det i sidste del af artikel 5, stk. 2, klart, at computerprogrammet, alene eller på et bæremedium, skal iværksætte et patenterbart produkt eller en patenterbar proces, som der kræves patent på i samme patentansøgning (og som falder ind under artikel 5, stk. 1). Det sikres derved, at artikel 5, stk. 2, ikke kan udgøre et beskyttelsesniveau svarende til patenterbarhed af edb-programmer som sådan, og denne fortolkning bekræftes af den i øvrigt klare sprogbrug i den fælles holdning, jf. særlig artikel 4, stk. 1 og 2.

3.1.2. Interoperabilitet

Kommissionen går stærkt ind for fremme af interoperabilitet som et middel til at styrke innovation og konkurrence. Dette er i overensstemmelse med målene i Kommissionens forslag om at bidrage til sikring af investeringer i opfindelser, som er nye, har opfindeshøjde og kan anvendes industrielt. Det skal bemærkes, at kravet om en fyldestgørende beskrivelse af en patenteret opfindelse kan lette adgangen til de oplysninger, der skal bruges til at gøre computerimplementerede opfindelser interoperable.

Kommissionen har fastslået sin vilje til at støtte politikmålet om at fremme interoperabilitet og styrke innovation ved udtrykkeligt i artikel 6 at opretholde ophavsretslovgivningens eksisterende undtagelser vedrørende interoperabilitet.

Kommissionen finder, at Rådets fælles holdning stemmer overens med disse mål. Der er i den nye artikel 3 og 4 (sammenholdt med artikel 2) bibeholdt tilsvarende betingelser for patenterbarhed. Som anført i en erklæring fra Kommissionen, der skal optages i protokollen for den samling i Rådet, hvor den fælles holdning vedtages (jf. nedenfor), mener Kommissionen, at artikel 6, sammenholdt med betragtning 22, tillader alle handlinger som omhandlet i artikel 5 og 6 i direktiv 91/250/EØF om retlig beskyttelse af edb-programmer, herunder handlinger, som er nødvendige for at sikre interoperabilitet, uden at det kræver tilladelse fra indehaveren af patentrettigheden.

Kommissionen finder det desuden positivt, at forholdsreglerne for interoperabilitet er blevet styrket i artikel 8, litra d) og g), i form af kravet til Kommissionen om at aflægge rapport om, hvilken indvirkning gennemførelsen af direktivet har haft på situationen vedrørende interoperabilitet.

Kommissionen agter på baggrund af det fælles mål om at fremme interoperabilitet at lette den indbyrdes tilnærmelse af Rådets og Parlamentets holdninger ved at trække på ændringsforslag fremsat af begge institutioner under førstebehandlingen.

Det påpeges endvidere i betragtning 21, at en dominerende leverandør, der nægter at give tilladelse til anvendelse af en patenteret teknik med henblik på interoperabilitet, falder ind under konkurrencereglerne, særlig EF-traktatens artikel 81 og 82. Anvendelsen af disse artikler bidrager derfor til gennemførelsen af ovennævnte mål, selv om konkurrencelovgivningen selvfølgelig ikke alene kan løse alle potentielle problemer på dette område.

3.2 Reaktion på de ændringsforslag, Parlamentet vedtog under førstebehandlingen

Ændringsforslag, som er accepteret fuldt ud: 1, 2, 3, 34 (=115), 7, 8, 11, 12, 13, 15, 16, 71, 92, 23, 26 og 27.

Ændringsforslag, som er accepteret med mindre ændringer: 85, 9, 86, 17, 19 og 25.

Ændringsforslag 88 og 89 er accepteret, men i ændret form.

En del af ændringsforslag 107 (=69) er accepteret (idéen om, at det tekniske bidrag skal være nyt), og noget af teksten til ændringsforslag 76 er blevet anvendt i betragtning 17 for at behandle det, der var emnet for dette ændringsforslag.

3.3 Ændringer, der blev foreslået under drøftelserne med Rådet

Betragtning 1

Rådet accepterede Parlamentets ændringsforslag 1.

Betragtning 5

Rådet accepterede Parlamentets ændringsforslag 2.

Betragtning 8

Rådet har indarbejdet Parlamentets ændringsforslag 3 og anden halvdel af ændringsforslag 88 i denne nye betragtning. Det mente, at ændringsforslag 3 svarede til, men var klarere formuleret end første del af ændringsforslag 88.

Betragtning 12 og 13

Rådet har flyttet første del af betragtning 11 i Kommissionens forslag til betragtning 12 i Kommissionens forslag.

Betragtning 13 i Kommissionens forslag (udgået)

Rådet accepterede Parlamentets ændringsforslag 34 (=115).

Betragtning 14

Rådet accepterede Parlamentets ændringsforslag 85.

Betragtning 15

Rådet accepterede Parlamentets ændringsforslag 7.

Betragtning 16

Rådet accepterede Parlamentets ændringsforslag 8.

Betragtning 17

Rådet accepterede Parlamentets ændringsforslag 9.

Betragtning 18

Rådet accepterede Parlamentets ændringsforslag 86 med en mindre ændring af hensyn til overensstemmelsen med artiklerne og almindelig patentterminologi ("standard" er ændret til "indlysende eller ikke-tekniske").

Betragtning 20

Rådet accepterede Parlamentets ændringsforslag 11.

Betragtning 21

Denne betragtning er blevet ændret af Rådet, der har ladet sig inspirere af Parlamentets ændringsforslag 76, for at behandle spørgsmålet om interoperabilitet.

Betragtning 22

Rådet accepterede Parlamentets ændringsforslag 13.

Artikel 2

Rådet fjernede Kommissionens henvisning til "prima facie nye" karakteristika i artikel 2, litra a). I artikel 2, litra b), tilføjede Rådet en del af ændringsforslag 107 (=69), der definerer et teknisk bidrag som værende nyt, og tilføjede et nyt punktum, flyttet fra artikel 4, stk. 3, i Kommissionens forslag, for at slå fast, hvordan det tekniske bidrag skal vurderes.

Artikel 3 i Kommissionens forslag (udgået)

Rådet accepterede Parlamentets ændringsforslag 15.

Artikel 3

Rådet omformulerede og forenklede artikel 4, stk. 1 og 2, i Kommissionens forslag til et enkelt stykke i overensstemmelse med Parlamentets ændringsforslag 16 og flyttede indholdet af artikel 4, stk. 3, i Kommissionens forslag til artikel 2, litra b), som anført ovenfor.

Artikel 4

Rådet indsatte en ny artikel 4. I artikel 4, stk. 1, gentages princippet om, at et edb-program som sådan ikke kan udgøre en patenterbar opfindelse. Artikel 4, stk. 2, er Parlamentets ændringsforslag 17 med nogle tilføjelser for at gøre det klart, at et udelukket program, uanset i hvilken form det foreligger (f.eks. som kilde- eller objektkode), ikke er patenterbart.

Artikel 5

Rådet tilføjede artikel 5, stk. 2, der bestemmer, at patentkrav vedrørende edb-programmer alene eller på et bæremedium ikke kan antages, medmindre et sådant program iværksætter et produkt eller en proces, som der kræves patent på i samme patentansøgning som omhandlet i artikel 5, stk. 1.

Artikel 6

Rådet ændrede artikel 6 i overensstemmelse med Parlamentets ændringsforslag 19 og tilføjede samtidig de relevante artikler i direktiv 91/250/EØF, der finder anvendelse i denne sammenhæng.

Artikel 7

Rådet accepterede Parlamentets ændringsforslag 71.

Artikel 8

Rådet accepterede Parlamentets ændringsforslag 92, 23, 25 og 26 samt ånden i ændringsforslag 89. I artikel 8, litra b), tilføjede Rådet desuden en henvisning til Fællesskabets internationale forpligtelser, der først og fremmest opfattes som en henvisning til TRIPS-aftalen. I litra f), der blev indføjet ved ændringsforslag 25, blev henvisningen til EF-patentet slettet, da dette ligger uden for det her omhandlede direktivs anvendelsesområde. Det nye litra g) er en efter Rådets opfattelse klarere formulering af det, der var hensigten med ændringsforslag 89.

Artikel 9

Rådet accepterede Parlamentets ændringsforslag 27.

Artikel 10

Rådet fastsatte en gennemførelsesfrist på 2 år (ikke præciseret i Kommissionens forslag). Parlamentet havde foreslået halvandet år.

3.4 Kommissionens holdning til Rådets fælles holdning

Kommissionen tilslutter sig Rådets holdning i alt væsentligt, fordi den bibeholder balancen i det oprindelige forslag og samtidig præciserer visse aspekter, som Parlamentet fandt vigtige. De fleste af de ændringer, Rådet har foretaget, er baseret på de af Parlamentets ændringsforslag, som Kommissionen allerede havde sagt god for. De tilbageværende forskelle mellem Rådets fælles holdning og Kommissionens oprindelige forslag er anført nedenfor.

Betragtning 13 i Kommissionens forslag (udgået)

Kommissionen accepterer, at denne betragtning udgår, da dens indhold i det store og hele er gentaget i betragtning 16, der er indføjet ved Parlamentets ændringsforslag 8.

Betragtning 21

Kommissionen tilslutter sig den nye formulering, da den bekræfter det hensigtsmæssige i at håndtere potentielle konkurrencespørgsmål mellem virksomheder ved hjælp af de eksisterende konkurrenceregler. Anvendelsen af artikel 81 og 82 bidrager derfor til gennemførelsen af målene i dette direktiv. Denne betragtning giver et godt eksempel på et potentielt konkurrenceproblem vedrørende interoperabilitet, nemlig når en dominerende leverandør nægter at give tilladelse til anvendelse af en patenteret teknik, der er nødvendig udelukkende for at sikre konvertering af de konventioner, der anvendes i to forskellige computersystemer eller netværk, for at muliggøre kommunikation og dataudveksling mellem dem.

Artikel 2

Tilføjelsen af kravet om, at det tekniske bidrag skal være nyt, er acceptabel.

Artikel 4

I det nye stk. 1 i denne artikel fastslås det, hvad der er gældende ret, og da det ikke var Kommissionens ærinde at ændre denne, men at skabe klarhed om den, er dette en acceptabel tilføjelse.

Kommissionen accepterer ligeledes tydeliggørelsen i stk. 2.

Artikel 5

Kommissionen er på baggrund af helheden indforstået med tilføjelsen af stk. 2, da dette stykke hensigtsmæssigt afklarer betingelserne for antagelse af bestemte former for patentkrav og afbalanceres af andre bestemmelser.

Artikel 6

Da det er konsekvent at henvise præcist til de relevante bestemmelser om interoperabilitet, ser Kommissionen positivt på denne tydeliggørende tilføjelse.

Artikel 10

Kommissionen ville have foretrukket den hurtigere gennemførelse foreslået af Parlamentet, men kan acceptere 2 år som gennemførelsesfrist.

4- KONKLUSION

Kommissionen finder, at Rådets fælles holdning bibeholder den balance, der var tilsigtet i det oprindelige forslag, og kan derfor acceptere den. Den nuværende formulering giver bl.a. tilstrækkelige incitamentter til innovation på dette område og opretholder friheden til at markedsføre nye produkter, alt imens den giver rettighedshavere mulighed for at håndhæve deres rettigheder på en effektiv, men rimelig måde over for patentkrænkerer. Harmoniseringen på fællesskabsplan vil sikre, at disse rettigheder håndhæves på en ensartet måde i hele Den Europæiske Union, og vil dermed medvirke til et mere effektivt indre marked.

Kommissionen opfordrer Parlamentet til at deltage konstruktivt i den videre interinstitutionelle dialog for at sikre vedtagelsen af et direktiv, der opfylder disse mål. Den er parat til yderligere drøftelser med både Parlamentet og Rådet om vigtige emner i relation til direktivet, navnlig på baggrund af Kommissionens ønske om at fremme interoperabilitet.

5- ERKLÆRING FRA KOMMISSIONEN

Følgende erklæring optages i protokollen for den samling i Rådet, hvor den fælles holdning vedtages.

"Kommissionen mener, at artikel 6 sammenholdt med betragtning 22 tillader alle handlinger som beskrevet i artikel 5 og 6 i direktiv 91/250/EØF om retlig beskyttelse af edb-programmer, herunder handlinger, der er nødvendige for at sikre interoperabilitet, uden at det kræver tilladelse fra patentets rettighedshaver."